

معاونت تحقیقات و فناوری
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

راهنمای ارزشیابی فعالیت‌های تحقیقات و فناوری مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور - ۱۴۰۴

مرکز توسعه، هماهنگی و ارزیابی تحقیقات و فناوری

معاونت نظارت و ارزشیابی

ویرایش: دی‌ماه ۱۴۰۴

سیاست‌های کلی علم و فناوری ابلاغی مقام معظم رهبری:

- جهاد مستمر علمی با هدف کسب مرجعیت علمی و فناوری در جهان با تأکید بر تولید علم، توسعه نوآوری و تبدیل ایران به قطب علمی و فناوری جهان اسلام
- بهینه‌سازی عملکرد و ساختار نظام آموزشی و تحقیقاتی کشور به منظور دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز و شکوفایی علمی با تأکید بر سلامندی و تقویت نظام‌های نظارت، ارزیابی، اعتبارسنجی و رتبه‌بندی در حوزه‌های علم و فناوری
- حاکمیت مبنایی، ارزش‌ها، اخلاق و موازین اسلامی در نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری و تحقق دانشگاه اسلامی
- تقویت عزیمت ملی و افزایش دکن اجتماعی نسبت به اهمیت توسعه علم و فناوری
- ایجاد تحول در ارتباط میان نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری با سایر بخش‌ها
- گسترش بکارگیری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی بویژه جهان اسلام همراه با تحکیم استقلال کشور با تأکید بر تولید محصولات داخلی، جذب متخصصان و محققان برحسب و تبدیل ایران به مرکز ثقل مقالات علمی و جذب نتایج پژوهش‌های محققان، نخبگان علمی و نوآوران سایر کشورها بویژه جهان اسلام.

فهرست مطالب

مقدمه	۶
اسناد بالادستی	۶
تعاریف	۸
مرکز تحقیقات	۸
مراکز تحقیقات مشمول ارزشیابی	۸
سامانه جامع ارزشیابی	۸
سال ارزشیابی	۸
خط سیر تحقیقاتی	۸
گروه‌بندی ارزشیابی	۸
محور ارزشیابی	۸
وابستگی سازمانی	۹
شیوه امتیازدهی شاخص	۱۰
اهداف ارزشیابی	۱۰
چارچوب مفهومی نظام ارزشیابی مراکز تحقیقات	۱۰
محورها و شاخص‌های ارزشیابی	۱۱
منابع	۲۶

تاریخچه راهنمای نظام ارزشیابی جامع فعالیت‌های پژوهشی مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور در یک نگاه

سال	شماره ویرایش	توضیحات
۱۳۷۹	صفر	طراحی فرم اولیه ارزشیابی مراکز تحقیقات براساس شاخص‌های جهانی ارزیابی پژوهش
۱۳۸۰	۱	تدوین ساختار راهنمای ارزشیابی مراکز تحقیقات و انجام ارزشیابی به صورت دستی
۱۳۸۹	۲	به‌روزرسانی ساختار راهنمای ارزشیابی مراکز تحقیقات براساس نیازهای ذینفعان
۱۳۹۰	۳	راه‌اندازی سامانه جامع اطلاعات پژوهشی و انجام ارزشیابی تحت وب
۱۳۹۴	۴	به‌روزرسانی شاخص‌های ارزشیابی عملکردی براساس نظام‌های بین‌المللی
۱۴۰۰	۵	بازنگری و به‌روزرسانی شاخص‌های ارزشیابی با تأکید بر محور اثرگذاری
۱۴۰۳	۶	برنامه‌ریزی جهت اجرای روزآمد فرآیند ارزشیابی سال ۱۴۰۴
۱۴۰۴	۷	برنامه‌ریزی جهت تثبیت محورهای اصلی ارزشیابی مراکز تحقیقات در بازه زمانی سه ساله

تحقق مرجعیت علمی در عرصه سلامت، تنها در گرو یک مسیر ساده و خطی نیست، بلکه نیازمند هم‌افزایی و تقویت هم‌زمان سه رکن بنیادین است: تولید مستمر و روزآمد دانش، استقرار حاکمیت و رهبری اثربخش در نظام تحقیقات و فناوری، و افزایش دامنه اثرگذاری نتایج پژوهش‌ها بر ساختارهای کلان نظام سلامت و زندگی روزمره جامعه. این سه مؤلفه، همچون اضلاع یک مثلث راهبردی، هنگامی که در کنار یکدیگر قرار گیرند، می‌توانند بنیانی استوار برای دستیابی به جایگاه مرجعیت علمی فراهم آورند.

در این میان، مراکز تحقیقات علوم پزشکی به‌عنوان کانون‌های اصلی این فرآیند، نقشی بی‌بدیل و تعیین‌کننده ایفا می‌کنند. این مراکز نه تنها پاسخ‌گوی نیازهای ملی در حوزه سلامت‌اند، بلکه با فراهم آوردن بسترهای علمی و پژوهشی، امکان تصمیم‌سازی شواهدمحور را برای مدیران و سیاست‌گذاران مهیا می‌سازند. در این چارچوب، تحقق اهداف کلان سلامت جامعه و پاسخ‌گویی مؤثر به نیازهای نظام سلامت، مستلزم بهره‌گیری از رویکردهای مبتنی بر شواهد و سیاست‌گذاری علمی است. دستیابی به مرجعیت علمی در حوزه‌های پژوهش و فناوری، ارتقای حضور راهبردی در عرصه‌های بین‌المللی و تکمیل چرخه نوآوری تنها در پرتو مدیریت کارآمد منابع، سرمایه‌گذاری هدفمند و بهینه، و نیز ساماندهی و تقویت نظام‌های نظارت و ارزیابی امکان‌پذیر خواهد بود. لذا، برنامه ارزشیابی فعالیت‌های تحقیقات و فناوری مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور که نخستین بار در سال ۱۳۸۰، با بهره‌گیری از تعریف سازمان جهانی بهداشت از عملکرد نظام تحقیقات سلامت، تدوین شد، نقش مؤثری در ترسیم خطوط حرکت اجزای نظام تحقیقات سلامت در عرصه‌های مختلف علم و فناوری داشته است.

راهنمای ارزشیابی فعالیت‌های تحقیقات و فناوری مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور سال ۱۴۰۴ در چارچوب یک برنامه چند مرحله‌ای مورد بازنگری قرار گرفت. این بازنگری در مرحله اول، براساس جمع‌بندی بازخوردها و پیشنهادات دریافت شده از ذی‌نفعان کلیدی انجام شده و سپس، ماحصل نقطه نظرات، طی نشست کارگروه‌های تخصصی با حضور معاونین تحقیقات و فناوری دانشگاه‌های علوم پزشکی، پژوهشگران و صاحب‌نظران این حوزه، مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته و در پایان، طی جلسه مدیران معاونت تحقیقات و فناوری ستاد، با حضور مقام محترم معاونت، نهایی گردید.

ارزشیابی سال ۱۴۰۴ با استعانت از خداوند متعال، در قالب سه محور حاکمیت و رهبری، تولیددانش و اثرگذاری، برای اولین بار به صورت روزآمد^۱ در مراکز تحقیقات علوم پزشکی انجام خواهد شد.

در محور حاکمیت و رهبری، زیرمحور برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری، وجود برنامه راهبردی، خط سیر تحقیقاتی و اولویت‌های تحقیقاتی، همچنان به عنوان پیش شرط ورود به فرآیند ارزشیابی مطرح بوده و لازم است مستندات مربوطه، در کمیته‌های علمی تخصصی مستقر در دانشگاه، بررسی، و ضمن ارائه بازخوردهای مناسب، به روزرسانی محتوا توسط کارشناس ارزشیابی مرکز تحقیقات انجام شود.

محور تولید دانش، با کمترین تغییرات در شاخص‌ها و امتیازدهی همراه بوده و محور اثرگذاری نیز با حفظ سقف امتیاز و حذف سطح اثر کلان مناطق، شاهد به‌روزرسانی و ایجاد شفافیت بیشتر در شاخص‌ها و فرآیند داوری بوده است.

به پشتوانه تلاش‌های ارزشمند انجام‌شده، این امید می‌رود که ظرفیت‌های پژوهشی مجموعه‌های تحت پوشش به شکلی کارآمد و هدفمند به کار گرفته شوند؛ تا گام‌هایی استوار، بلند و حساب‌شده در مسیر توسعه و کاربردی‌سازی نتایج پژوهش‌ها برداشته شود. در پرتو این حرکت، افق‌های کلان پژوهش کشور دگرگون گشته و چشم‌اندازی نوین و پایدار برای تعالی علمی و پیشرفت ملی رقم خواهد خورد.

^۱ Ongoing

ارزشیابی فعالیت‌های تحقیقاتی مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور، فرآیندی ملی می‌باشد که در اجرای سیاست‌های کلان و بالادستی کشور، همه ساله در سطح واحدهای تحقیقاتی ذیل وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اجرا می‌گردد.

جدول شماره ۱. فهرست اسناد بالادستی مرتبط با ارزشیابی فعالیت‌های تحقیقاتی مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور

ردیف	اسناد بالادستی	شماره ماده / راهبرد	موضوع / راهبرد
۱	سیاست‌های کلی علم و فناوری ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (۱۳۹۳)	بند ۱-۲	مدیریت دانش و پژوهش و انسجام بخشی در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی در حوزه علم و فناوری و ارتقاء مستمر شاخص‌ها و روزآمدسازی نقشه جامع علمی کشور با توجه به تحولات علمی و فنی در منطقه و جهان
		بند ۳-۲	ساماندهی و تقویت نظام‌های نظارت، ارزیابی، اعتبارسنجی و رتبه‌بندی در حوزه‌های علم و فناوری
		بند ۴-۲	ساماندهی نظام ملی آمار و اطلاعات علمی، پژوهشی و فناوری جامع و کارآمد
۲	سیاست‌های کلی سلامت ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری (۱۳۹۳)	بند ۷-۱	تولیت نظام سلامت شامل سیاست‌گذاری‌های اجرایی، برنامه‌ریزی‌های راهبردی، ارزشیابی و نظارت توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۳	برنامه هفتم توسعه، فصل ۲۰: ارتقای نظام علمی، فناوری و پژوهشی (۱۴۰۳)	ماده ۹۳	تعیین اهداف کمی سنج‌های عملکردی ارتقاء نظام علمی، فناوری و پژوهشی
		ماده ۹۴	... جهت‌دهی فعالیت‌های پژوهشی و فناورانه به سمت رفع نیازهای واقعی کشور و ارتقای بهره‌وری و افزایش اثربخشی تحقیقات و پژوهش با تأکید بر تحقیقات میان رشته‌ای...
		ماده ۹۷	... انجام پژوهش‌های مأموریت‌گرا و مسئله‌محور و پاسخگویی به نیازها و مسائل کشور، تحقق مرجعیت علمی و سرآمدی جهانی در عرصه علوم و فناوری و ارتقای شتاب علمی...
۴	سند نقشه جامع علمی کشور	راهبرد کلان یک	اصلاح ساختارها و نهادهای علم و فناوری انسجام بخشیدن به آنها، هماهنگ‌سازی نظام تعلیم و تربیت در مراحل سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی کلان اصلاح فرآیندها، ساختارهای نظارت و ارزشیابی علم، فناوری و نوآوری ملی و تعیین استانداردهای بومی در حوزه علم و فناوری در چارچوب نیازهای اقتصادی و اجتماعی کشور
		راهبرد کلان هفت	جهت‌دهی آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری به سمت حل مشکلات و رفع نیازهای واقعی و اقتضات کشور با توجه به آمایش سرزمین در مرزهای دانش برای تحقق مرجعیت علمی راهبردهای ملی شماره‌های ۱ و ۲: - ساماندهی نظام مدیریت پژوهش کشور، - سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی مستمر و پویا در حوزه علم و فناوری بر پایه تأمین نیازهای جامعه و تحولات جهانی و دستیابی به مرجعیت علمی
۵	نقشه جامع علمی سلامت کشور	راهبرد یک	پایش توسعه فناوری در کشورهای منطقه و کشورهای توسعه یافته فناوری برای مشخص کردن زمینه‌های توسعه دانش و اکتساب فناوری

تعاریف

مرکز تحقیقات

منظور از مرکز تحقیقات، واحد حقوقی است که توسط شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب رسیده است.

مراکز تحقیقات مشمول ارزشیابی

کلیه مراکز تحقیقات مصوب (تاریخ موافقت اصولی) تا پایان سال ۱۴۰۳ هجری شمسی، مشمول ارزشیابی سال ۱۴۰۴ می‌باشند.

سامانه جامع ارزشیابی

زیرساخت تحت وب ارزشیابی سالانه فعالیت‌های تحقیقات و فناوری مراکز تحقیقات با عنوان سامانه جامع ارزشیابی فعالیت‌های تحقیقاتی و فناوری دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقات علوم پزشکی به آدرس <https://evaluation.research.ac.ir> در دسترس می‌باشد.

سال ارزشیابی

سال ارزشیابی شامل سال ۱۴۰۴ شمسی و سال ۲۰۲۵ میلادی (اول ژانویه تا ۳۱ دسامبر) می‌باشد.

خط سیر^۱ تحقیقاتی

خط سیر تحقیقاتی، شامل انواع مطالعاتی است که در آن‌ها یک حوزه خاص مورد مطالعه پژوهشگران و متخصصین مراکز تحقیقات می‌باشد. خط سیر تحقیقاتی مرکز تحقیقات می‌تواند شامل، زمینه‌های هم‌راستا با عناوین پژوهشی مرکز تحقیقات بوده و یا در برگیرنده حوزه‌های دارای بیشترین/بهترین فعالیت‌های تحقیقاتی مرکز باشد.

گروه‌بندی ارزشیابی

در ارزشیابی سال ۱۴۰۴، مراکز تحقیقات براساس سه زمینه فعالیت (بالینی، بیومدیکال، ارتقاء سلامت)، سابقه فعالیت (بیش از ۱۰ سال، ۱ تا ۱۰ سال) و وابستگی (دولتی یا غیردولتی بودن) به هفت گروه مجزا تقسیم‌بندی شده و در گروه مربوطه، ارزشیابی و رتبه‌بندی می‌شوند. با توجه به اجرای پایلوت گروه‌بندی ده گانه که با در نظر گرفتن وجود و عدم وجود ردیف بودجه متمرکز در ارزشیابی اخیر صورت گرفت؛ بدیهی است، گروه‌بندی نهایی، پس از اصلاح و رفع چالش‌های مربوطه، اطلاع رسانی خواهد شد.

محور^۲ ارزشیابی

به موضوع یا دسته‌بندی اصلی فعالیت‌های تحقیقاتی گفته می‌شود. در سال ۱۴۰۴ عملکرد مراکز تحقیقات در سه محور ذیل مورد ارزشیابی قرار می‌گیرند:

- حاکمیت و رهبری
- تولید دانش
- اثرگذاری

^۱ Research line

^۲ Pillar

وابستگی سازمانی^۱

آدرس یا وابستگی سازمانی، عبارتی است که نشان‌دهنده ارتباط سازمانی محقق با محل فعالیت خود و تعلق حقوق مرتبط با سند منتشر شده به سازمان متبوع می‌باشد. در ارزشیابی، ملاک پذیرش و امتیازدهی، وجود وابستگی سازمانی استاندارد مرکز تحقیقات (مندرج در سامانه جامع ارزشیابی) در مستندات ارایه شده، می‌باشد. لازم به ذکر است، وجود کلمات کلیدی شامل نام "ایران"، "نام دانشگاه علوم پزشکی/سازمان" و "نام مرکز تحقیقات" در وابستگی سازمانی اعلام شده، الزامی می‌باشد.

اطلاعات مربوط به مقالات، استنادات و کتب منتشر شده توسط محققان از طریق خزش وابستگی سازمانی ایشان در نمایه‌نامه‌های Scopus، PubMed و Web of Science (WoS) جمع‌آوری می‌شود. پیرو سیاست‌های وزارت بهداشت مبنی بر یکسان‌سازی وابستگی‌های سازمانی صحیح مراکز تحقیقات، لازم است در تمامی مدارک علمی، فرم استاندارد وابستگی سازمانی، رعایت گردد.

الگوی نگارش وابستگی سازمانی استاندارد	ایران، نام شهر، نام دانشگاه علوم پزشکی/سازمان، نام پژوهشکده (در صورت وجود)، نام مصوب مرکز تحقیقات Name of research center, Name of Research Institute (if exist), Name of University of Medical Sciences/Organization, City, Iran

نکات مهم: ملاک‌های جستجو و احتساب وابستگی سازمانی برای تولیدات علمی

- در ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی مراکز تحقیقات تنها یک وابستگی سازمانی استاندارد جهت جستجوی مستندات از نمایه‌نامه‌های اطلاعاتی، مورد پذیرش قرار خواهد گرفت.
  - در بازیابی مقالات در سامانه جامع ارزشیابی به ازای هر نویسنده، فقط یک وابستگی سازمانی قابل قبول خواهد بود.
  - ✓ در موارد استفاده از چند وابستگی سازمانی از یک دانشگاه/سازمان (مانند مرکز تحقیقات، دانشکده، گروه و ...)، ارائه مصوبه طرح تحقیقاتی مقاله مذکور به نام مرکز تحقیقات (در صورت لزوم)، جهت پذیرش مقاله الزامی می‌باشد.
  - ✓ در موارد استفاده از چند وابستگی سازمانی (دانشگاه/سازمان‌های متفاوت) توسط یک نویسنده، ملاک امتیازدهی، اولین وابستگی سازمانی نویسنده خواهد بود. تنها در شرایط ذیل، وابستگی سازمانی دوم ملاک امتیازدهی قرار خواهد گرفت:
    - وابستگی سازمانی اول مربوط به مؤسسات علمی خارج از کشور باشد.
    - وابستگی سازمانی اول مربوط به مؤسسات علمی ایرانی خارج از برنامه ارزشیابی وزارت بهداشت باشد.
  - درخصوص آن دسته از مراکز تحقیقات که در بازه زمانی ۵ سال گذشته (۱۴۰۰ لغایت ۱۴۰۴) اقدام به تغییر نام نموده‌اند، اعلام و ارسال تصویر مجوز شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی به همراه وابستگی سازمانی استاندارد، الزامی می‌باشد.
  - در سامانه جامع ارزشیابی، استخراج مستندات ارزشیابی مراکز تحقیقات وابسته به دانشگاه/سازمان از بانک ارزشیابی مستندات دانشگاه/سازمان (تمامی مستندات قابل قبول و غیرقابل قبول) انجام می‌گیرد. دلایل عدم پذیرش مستندات غیرقابل قبول^۲ دانشگاه‌ها/سازمان‌ها، عیناً در ارزشیابی مراکز تحقیقات مصداق دارد.
- با توجه به اینکه خزش اطلاعات از بستر وب به صورت اتوماتیک صورت می‌گیرد، در صورت هرگونه مغایرت (حتی یک حرف و یا فاصله اضافه و ...) وابستگی سازمانی درج شده در مقالات برای مرکز تحقیقات فاقد امتیاز خواهد بود. برای نمونه در مواردی دیده می‌شود که نویسندگان مقالات با جا انداختن حرف S از انتهای واژه Sciences در نام دانشگاه، یا برخی اشتباهات املائی دیگر، امکان کسب امتیاز برای مقاله را از دست می‌دهند.

¹ Affiliation

² Disqualified

شیوه امتیازدهی شاخص

امتیازدهی: به روش ارزش گذاری عددی و محاسبه امتیاز هر شاخص گفته می شود. امتیازدهی نهایی هر شاخص، براساس مفاهیم امتیاز به ازای واحد کار، امتیاز خام، سقف امتیاز و امتیاز نرمال شده محاسبه می شود.

امتیاز به ازای واحد شاخص: به ارزش عددی هر واحد در شاخص مورد نیاز گفته می شود (به طور مثال هر مقاله اصیل نمایه نامه WoS معادل ۲ امتیاز کسب می نماید).

امتیاز خام: به جمع جبری ارزش عددی واحدهای محاسبه شده یک شاخص گفته می شود. (به طور مثال امتیاز خام مکتسبه مرکز تحقیقات از مقالات منتشرشده خود ۶۷ امتیاز می باشد که حاصل مجموع امتیازات تک تک مقالات مرکز می باشد).

سقف امتیاز: برای هر شاخص بر اساس وزن و ارزش خود در ارزشیابی سالانه، یک سقف امتیاز تعیین شده است. به عنوان مثال، سقف امتیاز جهت برون داد پژوهشی ۳۰۰ می باشد.

امتیاز تراز شده: امتیاز هر شاخص، که براساس سقف امتیاز آن شاخص، مقیاس بندی و محاسبه شده است. به این معنا که درخصوص هر شاخص، به بالاترین امتیاز خام در گروه، سقف امتیاز تعلق گرفته و مابقی امتیازات این شاخص در گروه براساس سقف، تراز می شود.

اهداف ارزشیابی

هدف کلی

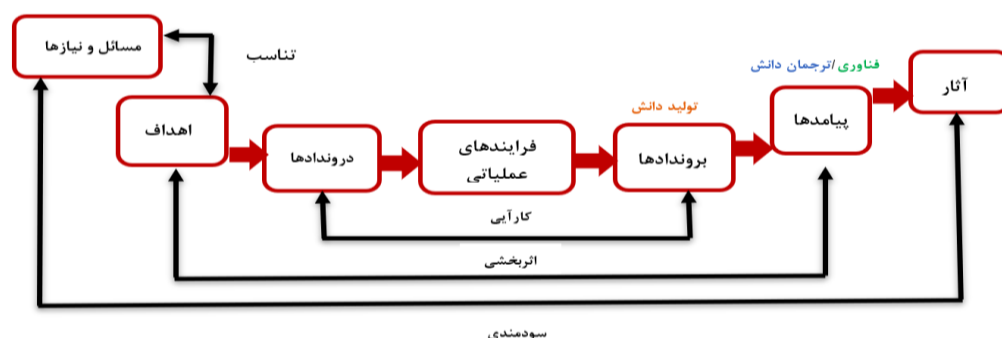
- توسعه کمی و کیفی پژوهش های علوم پزشکی به منظور کسب مرجعیت علمی و تولید علم نافع

اهداف اختصاصی

- فراهم نمودن اطلاعات لازم درخصوص میزان تحقق تکالیف وزارت بهداشت در تحقیق و فناوری در اسناد بالادستی
- تعیین رتبه پژوهش و فناوری مراکز تحقیقات علوم پزشکی
- شناسایی ظرفیت های مراکز تحقیقات علوم پزشکی در محورهای مختلف مورد ارزیابی جهت استفاده بهینه و هم افزایی در راستای اهداف کلان پژوهشی کشور
- شناسایی نقاط ضعف و مشکلات پژوهشی مراکز تحقیقات علوم پزشکی در زمینه پژوهش به منظور کمک به حل مشکلات آنها
- تعیین سیاست های اجرایی حسب نتایج حاصل از ارزشیابی
- فراهم نمودن زیرساخت مناسب جهت ارتقاء رتبه مراکز تحقیقات در نظام های رتبه بندی بین المللی
- افزایش پاسخگویی نظام تحقیقات سلامت

چارچوب مفهومی نظام ارزشیابی مراکز تحقیقات

در شکل شماره ۱، مدل مفهومی نظام جامع ارزشیابی فعالیت های تحقیقات و فناوری با رویکرد اثرگذاری ارائه شده است. در این مدل، از منطق مداخله^۱ با چهار بعد اصلی تناسب، کارایی، اثربخشی و سودمندی استفاده گردیده است.

شکل شماره ۱. مفهوم منطق مداخله در ارزشیابی

¹ Logic of Intervention

محورها و شاخص‌های ارزشیابی

ارزشیابی سال ۱۴۰۴ در ۳ محور و ۲۰ زیرمحور/شاخص انجام خواهد شد. سقف امتیاز ارزشیابی در مراکز تحقیقات با فعالیت بالای ۱۰ سال، ۲۰۰۰ امتیاز و در مراکز تحقیقات با فعالیت بین ۱ تا ۱۰ سال، ۱۵۰۰ امتیاز خواهد بود. امتیاز کل ارزشیابی و سهم هر محور و شاخص از امتیاز کل، در جدول شماره ۲ آرایه شده است. جزئیات شاخص‌های هر محور در جداول شماره ۳ تا ۶ ذکر شده است.

جدول شماره ۲. محورهای ارزشیابی فعالیت‌های تحقیقات و فناوری مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور

امتیاز	زیر محور/شاخص	محور	ردیف
۱۵۰	- برنامه راهبردی - اولویت‌های تحقیقاتی - خط سیر تحقیقاتی - نیروی انسانی - جذب منابع مالی	حاکمیت و رهبری	۱
۳۰۰	- برونداد پژوهشی (شامل انتشار مقالات، مقالات منتشرشده در مجلات Nature/Science، تألیف کتب/فصل کتاب و ارائه مقالات در همایش‌ها)	تولید دانش	۲
۲۵۰	- مقالات با کیفیت منتشرشده (Q1)^۱		
۱۵۰	- همکاری‌های بین‌المللی (IC)^۲		
۲۵	- مقالات داغ^۳		
۲۵	- مقالات پراستناد^۴		
۴۰۰	- تعداد کل استنادات به مقالات پنج ساله		
۱۰۰	- شاخص H^۵ پنج ساله		
۱۰۰	- ثبت اختراع	اثرگذاری	۳
۵۰۰	- اثر بر آموزش، سیاست‌گذاری و قانون‌گذاری سلامت		
	- اثر بر سلامت جامعه و ارائه خدمات بهداشتی درمانی		
	- اثر بر مؤلفه‌های اجتماعی موثر بر سلامت		
	- اثر بر تولید و اقتصاد سلامت		

^۱ First Quantile

^۲ Internation Collaboration

^۳ Hot Papers

^۴ Highly Cited Papers

^۵ H-Index

جدول شماره ۳. شاخص‌های محور حاکمیت و رهبری

زیر محور	شماره شاخص	شاخص	ملاک ارزیابی	مستندات مورد نیاز	امتیاز به ازای واحد شاخص	سقف امتیاز تراز شده
برنامه ریزی و سیاست‌گذاری	۱	برنامه راهبردی	- هم‌راستا بودن برنامه راهبردی مرکز تحقیقات با برنامه راهبردی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه/سازمان - وجود تمامی اجزای اصلی برنامه راهبردی (درج شده در بخش ملاحظات و توضیحات محور حاکمیت و رهبری) - وجود اهداف عینی SMART (مشخص، قابل اندازه‌گیری، دست‌یافتنی، واقع‌بینانه و زمان‌مند) منطبق با راهبردهای تعیین شده - انطباق برنامه‌های اجرایی با برنامه عملیاتی تنظیم شده در برنامه راهبردی مرکز - وجود برنامه ارزشیابی و شاخص‌های بازنگری برنامه راهبردی	- ارائه برنامه راهبردی مرکز تحقیقات به انضمام برنامه عملیاتی تنظیم شده مصوب شورای راهبردی دانشگاه/سازمان - ارایه مصوبه شورای راهبردی دانشگاه/سازمان - ارائه فهرست برنامه‌های اجرایی مرکز تحقیقات همراه با مستندات بیانگر اجرای برنامه‌ها در سامانه جامع ارزشیابی		فاقد امتیاز
	۲	خط سیر (لاین) تحقیقاتی	- وجود حداکثر سه خط سیر تحقیقاتی - شفاف بودن خط سیر تحقیقاتی مرکز تحقیقات - هم‌راستا بودن خط سیر تحقیقاتی مرکز با نقشه راه پژوهشی دانشگاه و نیازهای کشور	اعلام حداکثر سه لاین تحقیقاتی به همراه مصوبه شورای پژوهشی مرکز تحقیقات		
	۳	اولویت‌های تحقیقاتی مرکز	- تحلیل وضعیت موجود و برآورد نیازها - مشارکت تمامی ذی‌نفعان مرکز در تعیین اولویت‌ها - استفاده از روش‌های علمی در تعیین اولویت‌های پژوهشی - انتشار عناوین اولویت‌های پژوهشی - هم‌راستا بودن با اولویت‌های تحقیقاتی دانشگاه/سازمان	- لیست اولویت‌های تحقیقاتی مرکز تحقیقات به همراه مصوبه شورای پژوهشی مرکز تحقیقات - ارائه مستندات مبنی بر اجرای فرایند علمی تعیین اولویت‌های مرکز		
نیروی انسانی	۴	محقق هیأت علمی تمام وقت	برابر حکم کارگزینی و یا ابلاغ رئیس/ معاون توسعه دانشگاه/ سازمان بصورت تمام وقت (حداقل ۴۰ ساعت در هفته) در مرکز تحقیقات فعالیت می‌نماید.	تکمیل اطلاعات (نام و نام خانوادگی، رشته و مدرک تحصیلی، مرتبه علمی، حکم حقوقی/ ابلاغ به نام مرکز تحقیقات) مربوط		فاقد امتیاز
		محقق هیأت علمی نیمه وقت	برابر حکم کارگزینی و یا ابلاغ رئیس/ معاون توسعه دانشگاه/ سازمان حداقل ۲۰ ساعت در هفته در مرکز تحقیقات فعالیت می‌نماید.			

زیر محور	شماره شاخص	شاخص	ملاک ارزیابی	مستندات مورد نیاز	امتیاز به ازای واحد شاخص	سقف امتیاز تراز شده
		محقق غیرهیأت علمی	حداقل دارای مدرک دکترای حرفه ای/کارشناسی ارشد بوده و برابر حکم کارگزینی/ قرارداد/ ابلاغ رئیس دانشگاه/ معاون توسعه دانشگاه/ سازمان بطور تمام وقت در مرکز تحقیقات فعالیت تحقیقاتی می نماید.	به اعضای هیأت علمی/ محققین غیر هیأت علمی مشغول در مرکز در سال ارزشیابی در سامانه جامع ارزشیابی مراکز تحقیقات		
جذب منابع مالی	۵	جذب منابع مالی	داخلی (خارج از دانشگاه/ سازمان): کلیه <u>طرح های تحقیقاتی</u> سفارش محور مصوب شورای پژوهشی مرکز تحقیقات/ شورای پژوهشی دانشگاه/ شورای فناوری دانشگاه <u>به نام مرکز تحقیقات</u> در سال ارزشیابی که حداقل ۳۰٪ از هزینه آن توسط سازمان ها و یا نهادهای دولتی، غیردولتی/ خصوصی <u>غیرپژوهشی</u> تأمین اعتبار شده باشد. خارجی (خارج از کشور): کلیه <u>طرح های تحقیقاتی</u> مصوب شورای پژوهشی مرکز تحقیقات/ شورای پژوهشی/ شورای فناوری دانشگاه به نام مرکز تحقیقات در سال ارزشیابی بوده که حداقل ۳۰٪ از هزینه آن توسط سازمان ها و یا نهادهای دولتی، غیردولتی/ خصوصی <u>غیرپژوهشی</u> خارج از کشور تأمین اعتبار شده باشند	ارائه مستندات ذیل جهت کلیه طرح های تحقیقاتی (داخلی/ خارجی) الزامیست: - مصوبه شورای پژوهشی مرکز تحقیقات/ شورای پژوهشی و یا شورای فناوری دانشگاه به نام مرکز تحقیقات ثبت شده در سامانه پژوهان/ پژوهشیار دانشگاه/ سازمان قابل بازیابی در سامانه https://rpis.research.ac.ir به نام مرکز تحقیقات (لینک/ تصویر) - قرارداد طرح تحقیقاتی به نام مرکز تحقیقات در سال ارزشیابی - ارائه مستندات (منضم به نام مرکز تحقیقات و مشخصات طرح تحقیقاتی شامل عنوان، شماره قرارداد و ...) مبنی بر پرداخت اول طرح تحقیقاتی از سوی سازمان سفارش دهنده در سال ارزشیابی	هر ۵۰۰ میلیون ریال جذب شده، ۵ امتیاز	۱۵۰

برنامه راهبردی	برنامه راهبردی (استراتژیک)، نوعی نقشه راه بلندمدت است که جهت‌گیری کلی سازمان را مشخص کرده؛ هم‌راستایی فعالیت‌ها و منابع با اهداف کلان را تضمین می‌نماید. در واقع، این برنامه با اتکا به مزایا و نقاط قوت کلیدی سازمان و از طریق تعیین راهبردهای مناسب، زمینه‌ساز ارتقای کارآمدی و هدایت سازمان در مسیر دستیابی به اهداف کلان خواهد بود. به‌کارگیری این رویکرد، علاوه بر بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های موجود، امکان شناسایی فرصت‌ها، مدیریت چالش‌ها و تحقق مأموریت‌های سازمانی را مهیا می‌سازد. اجزای برنامه استراتژیک: • چشم‌انداز آینده: تصویر مطلوب سازمان در افق زمانی مشخص • مأموریت: فلسفه وجودی و دلیل فعالیت سازمان • اهداف کلان: مقاصد اصلی که باید در دوره زمانی تعیین‌شده، محقق شوند • راهبردها و سیاست‌ها: مسیرها و شیوه‌های کلی برای دستیابی به اهداف، بر اساس ارزیابی‌های انجام شده (نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها) • اهداف عینی: اهداف مشخص، قابل اندازه‌گیری، دست‌یافتنی، واقع‌بینانه و زمان‌مند، منطبق با راهبردهای تعیین شده • برنامه عملیاتی: اقدامات اجرایی و پروژه‌هایی که اهداف را محقق می‌سازند • نظام ارزیابی و پایش: سازوکار سنجش میزان تحقق اهداف و اصلاح مسیر وجود برنامه راهبردی، به عنوان یک پیش‌نیاز، جهت ورود به فرآیند ارزشیابی فعالیت‌های تحقیقات و فناوری مرکز تحقیقات در نظر گرفته شده و امتیازی به آن تعلق نخواهد گرفت. بدیهی است؛ در صورت عدم وجود برنامه و یا عدم تأیید آن در سال ارزشیابی، مرکز تحقیقات وارد فرآیند ارزشیابی نخواهد شد. در ضمن، برنامه راهبردی مرکز تحقیقات باید مورد تأیید و تصویب کمیته راهبردی دانشگاه علوم پزشکی/ سازمان مربوطه قرار گرفته و سپس در سامانه بارگذاری گردد. لازم به ذکر است که تشکیل کمیته‌های راهبردی در دانشگاه/ سازمان طی نامه شماره ۷۰۰/۴۶۶/د مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۹ اعلام شده است. در صورت عدم تغییر برنامه راهبردی بارگذاری شده در سامانه جامع ارزشیابی، لزومی به بارگذاری مجدد آن نبوده و تنها لازم است تغییرات در سامانه درج شوند (مانند برنامه‌های اجرایی و مستندات مربوطه در سال ارزشیابی)
خط سیر (لاین) تحقیقاتی	خط سیر تحقیقاتی مرکز، یک چارچوب کلان، متمرکز و بلندمدت تحقیقاتی است؛ که با هدف دستیابی به اهداف کلان، در راستای مأموریت مرکز/ نیازهای کشور و دانشگاه طراحی و اجرا می‌شود. هر مرکز تحقیقات می‌تواند حداکثر سه لاین اصلی تحقیقاتی معرفی کند. هرلاین تحقیقاتی، نیازمند مصوبه شورای پژوهشی مرکز/ دانشگاه/ سازمان می‌باشد. وجود خط سیرهای تحقیقاتی منطبق با برنامه راهبردی مرکز تحقیقات به عنوان پیش‌نیاز جهت ورود به فرآیند ارزشیابی مرکز تحقیقات در نظر گرفته شده و امتیازی به آن تعلق نخواهد گرفت.
اولویت‌های تحقیقاتی	مراحل تدوین اولویت‌های تحقیقاتی: • تحلیل وضعیت و پایش اولیه: از طریق بررسی اسناد بالادستی و شناسایی تمام گروه‌های ذی‌نفع و تضمین مشارکت حداکثری آنان • تولید ایده‌های پژوهشی: شامل تحلیل نیازها، نظرسنجی گسترده از ذی‌نفعان، برگزاری کارگاه‌های مشورتی با خبرگان و صاحب‌نظران

	• تعیین معیارها و اولویت‌بندی: از طریق تعریف معیارهای اولویت‌بندی و طراحی سیستم امتیازدهی مانند دلفی • نهایی‌سازی و انتشار اولویت‌ها: شامل تهیه گزارش نهایی، اعتبارسنجی اولویت‌ها و انتشار آنها • فایل کامل آموزشی تعیین اولویت‌های پژوهشی از طریق آدرس: https://research.behdasht.gov.ir/%DA%A9%D8%A7%D8%B1%DA%AF%D8%A7%D9%87-%D9%87%D8%A7 در دسترس می‌باشد. - عناوین اولویت‌های تحقیقاتی نباید صرفاً در سطح کلی به مانند خط‌سیر تحقیقاتی تعریف شده و نه آن‌چنان جزئی در قالب عناوین تحقیقاتی مطرح گردند؛ بلکه لازم است در سطحی میانی و متوازن تدوین شوند؛ تا ضمن برخورداری از جامعیت و قابلیت اجرایی، هدایت‌کننده برنامه‌های تحقیقاتی مرکز باشند. - وجود فهرست اولویت‌های پژوهشی منطبق با برنامه راهبردی مرکز تحقیقات، به عنوان پیش‌نیاز جهت ورود به فرآیند ارزشیابی مرکز تحقیقات در نظر گرفته شده و امتیازی به آن تعلق نخواهد گرفت.
نیروی انسانی	وجود فهرست اعضای هیأت علمی مرکز تحقیقات به همراه مستندات مورد نیاز، به عنوان پیش‌نیاز جهت ورود به فرآیند ارزشیابی مرکز تحقیقات در نظر گرفته شده و امتیازی به آن تعلق نخواهد گرفت.
جذب منابع مالی	- در تخصیص امتیاز به طرح‌های جذب منابع مالی، <u>میزان کل بودجه جذب شده</u>، ملاک امتیازدهی می‌باشد و در صورتی به آن امتیاز کامل تعلق می‌گیرد که حداقل، پرداخت اول در سال ارزشیابی انجام شده باشد. - در صورت مشارکت دو یا بیشتر مرکز تحقیقات در یک طرح تحقیقاتی سفارش داده شده، علاوه بر ارائه مصوبه و قرارداد به نام هر دو مرکز تحقیقات، ارائه مستندات مبنی بر میزان درصد مشارکت مراکز (تأییدیه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه/سازمان) الزامی است. - ارائه متمم قرارداد به تاریخ سال ارزشیابی در صورت تمدید قرارداد و افزایش سهم سفارش دهنده، الزامی است. - به طرح‌های دارای جذب بودجه، فقط یک بار امتیاز تعلق می‌گیرد. به پرداخت‌های سال‌های بعد امتیازی تعلق نمی‌گیرد. - درخصوص جذب منابع مالی از ردیف ماده ۵۶، با توجه به تعریف شاخص، از آنجایی که جذب منابع مالی این ردیف، جهت مراکز تحقیقات از طریق دانشگاه مربوطه صورت می‌گیرد، لذا، به جذب منابع مالی از ردیف ماده ۵۶ در مرکز تحقیقات، امتیاز تعلق نمی‌گیرد. - بودجه‌های حمایتی دریافتی از معاونت‌های مختلف وزارت بهداشت که در قالب سفارش طرح تحقیقات نباشند، امتیازی از این شاخص کسب نمی‌کنند.

زیر محور	شماره شاخص	شاخص	ملاک ارزیابی / مستندات مورد نیاز	مستندات مورد نیاز	امتیاز به ازای واحد شاخص	سقف امتیاز تراز شده
برونداد پژوهشی	۶	تعداد مقالات به تفکیک پایگاه‌های WoS, Scopus و PubMed	تعداد مقالات منتشر شده سال ۲۰۲۵ مرکز تحقیقات در پایگاه‌های مورد ارزشیابی پس از رفع همپوشانی	توسط سامانه ارزشیابی جامع بصورت خودکار استخراج و محاسبه می‌شود.	بر حسب نوع مستند و نمایه‌نامه (جدول شماره ۵)	۳۰۰
	۷	مقالات منتشرشده در مجلات Nature/Science	تعداد مقالات منتشر شده (از نوع اصیل / مروری) سال ۲۰۲۵ مرکز تحقیقات در مجلات Nature/Science			
	۸	تعداد کتب/ فصول	تعداد کتاب کامل/ فصل کتاب سال ۲۰۲۵ نمایه شده در Scopus و کتب مرجع			
	۹	تعداد مقالات منتشر شده در همایش‌ها	تعداد خلاصه مقاله/ مقاله ارائه شده در سمینار/ همایش سال ۲۰۲۵ به نام مرکز تحقیقات نمایه‌شده در پایگاه‌های WoS و Scopus			
	۱۰	تعداد مقالات منتشر شده در ۲۵٪ برتر مجلات علمی در گروه موضوعی (Q1)	تعداد مقالات منتشر شده مرکز تحقیقات در ۲۵ درصد برتر مجلات هر رشته (Q1) در سال ۲۰۲۵، نمایه شده در پایگاه Scopus براساس Cite score		۱ امتیاز به ازای هر مقاله	۲۵۰
	۱۱	تعداد مقالات با همکاری بین المللی (IC)	تعداد مقالات نمایه‌شده مرکز تحقیقات در پایگاه Scopus با همکاری پژوهشگران سایر کشورها (به جز ایران) در سال ۲۰۲۵		۱ امتیاز به ازای هر مقاله	۱۵۰
	۱۲	تعداد مقالات پر استناد	تعداد مقالات یک درصد پر استناد در رشته موضوعی براساس پایگاه WoS در سال ۲۰۲۵		۳ امتیاز به ازای هر مقاله	۲۵
	۱۳	تعداد مقالات داغ	تعداد مقالات یک دهم درصد پر استناد در رشته موضوعی بر اساس پایگاه WoS در سال ۲۰۲۵		۵ امتیاز به ازای هر مقاله	۲۵

زیر محور	شماره شاخص	شاخص	ملاک ارزیابی / مستندات مورد نیاز	مستندات مورد نیاز	امتیاز به ازای واحد شاخص	سقف امتیاز تراز شده
	۱۴	تعداد کل استنادات به مقالات پنج ساله	تعداد کل استنادات سال ارزشیابی (۲۰۲۵) به مقالات پنج سال گذشته (۲۰۲۱ لغایت ۲۰۲۵) مرکز تحقیقات در پایگاه استنادی Scopus		۱ امتیاز به ازای هر استناد	۴۰۰
	۱۵	شاخص H پنج ساله	شاخص H برای مقالات منتشر شده مرکز تحقیقات در پنج سال گذشته (۲۰۲۱ لغایت ۲۰۲۵) در پایگاه استنادی Scopus		مقدار عددی شاخص	۱۰۰
	۱۶	ثبت اختراع	داخلی: ثبت اختراع در داخل کشور	- مصوبه طرح تحقیقاتی منجر به ثبت اختراع از شورای پژوهشی مرکز تحقیقات/ شورای پژوهشی/ شورای فناوری دانشگاه/ سازمان قابل بازایی در سامانه https://rpis.research.ac.ir به نام مرکز تحقیقات (لینک/ تصویر) - برگه ثبت اختراع ترجیحاً به نام مرکز تحقیقات در سال ۱۴۰۴ - مستندات ثبت اختراع بین‌المللی به نام مرکز تحقیقات (ارائه مصوبه طرح تحقیقاتی به نام مرکز تحقیقات الزامی است)	۲ امتیاز به ازای هر ثبت اختراع	۱۰۰
			بین‌المللی سطح یک: ثبت اختراع بین‌المللی در آمریکا، چین، روسیه، استرالیا، ژاپن، انگلیس و اتحادیه اروپا		۴ امتیاز به ازای هر ثبت اختراع	
			بین‌المللی سطح دوم: ثبت اختراع بین‌المللی در سایر کشورهای خارجی		۳ امتیاز به ازای هر ثبت اختراع	

مقالات	- کلیه موارد همپوشانی شامل مقالات استخراج شده از پایگاه‌های PubMed، Scopus و WoS و کتب منتشر شده بر حسب نوع مستند به نفع نمایه/ امتیاز برتر حذف می‌شوند. - به مقالات در حال چاپ^۱ در سال انتشار امتیاز تعلق می‌گیرد. - مقالات منتشر شده در مجلات نمایه شده در پایگاه WoS که دارای ضریب تأثیر^۲ می‌باشند به میزان ۰/۲ ضریب تأثیر به امتیاز مقالات اضافه می‌گردد. - لیست JCR^۳ مربوط به سال ارزشیابی جهت محاسبه ضریب تأثیر مقالات منتشر شده مورد استفاده قرار خواهد گرفت. - مقالاتی که در سال ارزشیابی هم در فهرست مقالات داغ و هم در فهرست مقالات پراستناد بازیابی شده‌اند فقط یک بار به نفع شاخص مقالات داغ امتیاز کسب می‌نمایند. - لازم به یادآوری است؛ مقاله داغ به مقاله‌ای اطلاق می‌شود که از لحاظ تعداد استندهای دریافتی در رشته موضوعی خود در زمره مقالات یک دهم درصد برتر قرار گرفته است، در حالی که مقاله پراستناد در زمره مقالات یک درصد برتر قرار می‌گیرد. - به ازای هر مقاله منتشر شده (از نوع Original و Review) به نام مرکز تحقیقات در مجلات Nature و Science معادل ۵۰ امتیاز خام به شاخص «تعداد مقالات منتشر شده در سال ارزشیابی مرکز تحقیقات» اضافه می‌گردد. لازم به ذکر است، امتیاز معمول این مقالات (۲+۰، ۲+۰ ضریب تأثیر مجله) جهت این مقالات در نظر گرفته نخواهد شد.
مقالات فاقد امتیاز/دارای امتیاز منفی	- مقالات با وابستگی سازمانی غیراستاندارد فاقد امتیاز می‌باشند. - مقالات چاپ شده مرکز تحقیقات در نشریات نامعتبر مندرج در فهرست سامانه معرفی نشریات نامعتبر دارای امتیاز منفی به میزان سه برابر امتیاز مقالات هم‌تراز می‌باشد. - مقالات ابطال شده^۴ براساس پایگاه داده Retraction Watch^۵ و گزارش تأییدی کمیته ملی اخلاق در پژوهش‌های زیست پزشکی دارای امتیاز منفی به میزان ده برابر امتیاز مقالات هم‌تراز می‌باشد.
مقالات پرنویسنده	- به مقالات پرنویسنده تنها در صورتی که نویسنده اول/ نویسنده مسؤول، وابستگی سازمانی استاندارد مراکز تحقیقات را داشته باشد، امتیاز ضریب تأثیر و همچنین امتیاز شاخص‌های Q1، مقالات داغ، مقالات پراستناد و استنادات ۵ ساله بصورت کامل تعلق می‌گیرد. - به مقالات پرنویسنده در شاخص‌های «مقالات داغ» و «مقالات پراستناد» امتیازی تعلق نمی‌گیرد. - به مقالات با رهبری در انتشار مقالات پرنویسنده ۲ برابر امتیاز تعلق می‌گیرد.

¹ Article in press/epub/ahead of print/early access

² Impact Factor

³ Journal Citation Report (JCR)

⁴ Retracted

⁵ Retractionwatch.org

- در محاسبه امتیاز شاخص استنادات ۵ ساله مقالات پرنویسنده، در صورتی که آدرس استاندارد نویسنده اول/مسئول (طرف مکاتبه) متعلق به مرکز تحقیقات بوده، تعداد کل استنادات سال ۲۰۲۵ جهت مرکز تحقیقات امتیاز کسب می‌نماید. درخصوص سایر نویسندگان (دوم به بعد)، تعداد استنادات مقاله پرنویسنده به تعداد نویسندگان مقاله تقسیم می‌گردد.	
- کتاب کامل/ فصلی از کتاب نمایه شده در پایگاه Scopus در سال ۲۰۲۵ و کتب تألیفی مرجع درسی و منبع آزمون فارسی منتشر شده در سال ۱۴۰۴، مورد ارزیابی و امتیازدهی قرار می‌گیرند. - کتب مرجع شامل کلیه رفرنس‌های اعلام شده برای رشته‌ها و آزمون‌ها براساس وبسایت معاونت آموزشی بوده و توسط مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی امتیازدهی می‌شود. - در صورتی که یک فصل از کتاب توسط چند نویسنده از یک مرکز تحقیقات تألیف شده باشد، امتیاز آن فقط یک‌بار و برای نویسنده اول آن فصل محسوب خواهد شد. - درخصوص تألیف کتاب کامل در صورتی که سایر اعضای هیأت علمی مرکز تحقیقات در تألیف فصول کتاب شرکت داشته فقط یک‌بار و به کل کتاب امتیاز تعلق می‌گیرد. - به ازای هر نویسنده، فقط یک وابستگی سازمانی قابل قبول خواهد بود. - در موارد استفاده از چند وابستگی سازمانی توسط یک نویسنده، ملاک امتیازدهی، اولین وابستگی سازمانی نویسنده خواهد بود. موارد استثناء شامل مواردی است که وابستگی سازمانی اول مربوط به مؤسسات علمی خارج کشور و یا مؤسسات علمی خارج از برنامه ارزشیابی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت باشند که در این صورت وابستگی سازمانی دوم ملاک امتیازدهی خواهد بود. - در کتب مرجع یا منبع آزمون فارسی فقط به کتب تألیفی/ تجدید چاپ امتیاز تعلق می‌گیرد و ترجمه فاقد امتیاز خواهد بود.	کتب
- همکاری‌های بین‌المللی در مقالات، با وجود نام کشوری غیر از ایران در وابستگی سازمانی مشخص می‌گردد. - در مواردی که یک مقاله، بیش از یک وابستگی سازمانی غیرایرانی داشته باشد، تنها به یک مورد آن امتیاز داده می‌شود. - مقالات Letter to editor فاقد امتیاز همکاری‌های بین‌المللی هستند. - درخصوص موارد مشکوک به تخلف در مقالات IC، کلیه مستندات همکاری‌های بین‌المللی از مرکز تحقیقات مربوطه اخذ و در صورت تخلف، اقدامات بازدارنده مانند ارائه به کمیته اخلاق صورت خواهد گرفت.	همکاری‌های بین‌المللی
- در صورت مشارکت دو یا بیشتر مرکز تحقیقات در یک ثبت اختراع (ثبت در برگه ثبت اختراع)، ارائه مستندات مبنی بر میزان درصد مشارکت مراکز (تأییدیه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه/سازمان) و مصوبه طرح تحقیقاتی به نام مراکز تحقیقات الزامی است. - سقف امتیاز ۱۰۰ جهت شاخص ثبت اختراع در صورتی که مرکز تحقیقات تخصیص داده می‌شود که مرکز تحقیقات حداقل، امتیاز خام ۲۵ را از این شاخص دریافت کرده باشد.	ثبت اختراع

ارایه مقاله در سمینار/همایش			کتاب تألیفی / تجدید چاپ			مقالات منتشر شده					
مقاله	خلاصه مقاله	نوع ایندکس	فصل کتاب	کتاب	نوع مستند	Nature/Science	Letter to Editor	Editorial / Case Report	Original / Review Article	نوع ایندکس	ردیف
-	۰/۵	Scopus	۲	۵	نمایه شده در Scopus	۵۰*	۰/۳	۱	۲	WoS	۱
۱	۰/۵	WoS	-	۱۰	کتاب تألیفی فارسی مرجع درسی یا منبع آزمون‌ها	-	۰/۲	۰/۷۵	۱/۵	PubMed	۲
						-	۰/۱	۰/۵	۱	Scopus	۳

*: فقط شامل مقالات اصیل و مروری

زیر محور	شاخص‌ها	مستندات مورد نیاز اثبات اثر
طرح‌های اثرگذار در سطح سیاست‌گذاری و قانون‌گذاری سلامت	طرح‌های تحقیقات/ فناوریانه مصوب که در سال ارزشیابی منجر به:	
	- ابلاغ قوانین، دستورالعمل‌های جدید، راهنماهای بالینی/ بهداشت عمومی - اتخاذ سیاست‌های کلان	- نامه ابلاغ قانون/دستورالعمل و یا سیاست کلان به ذی‌نفعان به همراه مستند مربوطه (متن قانون/دستورالعمل جدید)
	ابلاغ اصلاح قوانین قدیمی بر اساس نتایج تحقیق	- نامه ابلاغ اصلاحیه به ذی‌نفعان به همراه مستند مربوطه (دستورالعمل اصلاح شده)
	استفاده از نتایج پژوهش‌های سفارش محور توسط سازمان سفارش‌دهنده	مستند مربوط به: الف) سفارش طرح ب) قرارداد طرح/ قراردادهای تکمیلی یا تمدید همکاری براساس موفقیت طرح ج) دریافت اعتبار د) ارایه نامه تأییدیه از بالاترین مقام مسؤول در سازمان سفارش‌دهنده مبنی بر استفاده از نتایج تحقیق با ذکر دقیق نوع و محل اثرگذاری به همراه مستندات مرتبط به عنوان مثال: ۱- گزارش عملیاتی سازمان سفارش‌دهنده با ذکر بخش استفاده شده ۲- اصلاح فرآیند سازمانی مبتنی بر نتایج ۳- شاخص‌های عملکرد (قبل و بعد از اجرای نتایج) ۴- گزارش حسابرسی یا پایش داخلی ۵- مستند آموزش کارکنان سازمان بر اساس خروجی طرح ۶- تصمیم‌نامه مدیریتی مبتنی بر نتایج تحقیق
		- مستند ایجاد تغییر در کوریکولوم آموزشی - مستند ابلاغ رشته جدید توسط مراجع ذیصلاح - مستند انجام پژوهش مبنی بر بهبود کیفیت آموزش در اثر تغییرات ابلاغ شده - مستند تغییر روش‌ها و اقدامات آموزشی در دانشگاه‌ها
	- تغییر در کوریکولوم آموزشی - تعریف رشته‌های جدید - اصلاح فرآیندهای آموزشی - تغییر روش‌ها و اقدامات آموزشی در دانشگاه‌ها	

زیر محور	شاخص‌ها	مستندات مورد نیاز اثبات اثر
	- بهبود عملکرد حرفه‌ای دانش‌آموختگان - تغییر مؤثر و قابل اثبات در بکارگیری اصول پدافند غیرعامل در حوزه‌های بهداشت و درمان	- مستند عملکرد حرفه‌ای دانش‌آموختگان جهت بهبود توسعه و ارتقاء واحدهای آموزشی مهارتی - مستند بکارگیری اصول پدافند غیرعامل در حوزه‌های بهداشت و درمان - مستند مربوط به نتایج آزمون‌های مهارتی یا صلاحیت حرفه‌ای مبتنی بر ایجاد بهبود یا تغییر در فراگیری - مستند مربوط به بهبود شاخص‌های جذب، ماندگاری یا اشتغال دانش‌آموختگان - مستند مربوط به گزارش کاهش خطای حرفه‌ای یا بهبود عملکرد بالینی
طرح‌های اثرگذار بر وضعیت سلامت جامعه و ارائه خدمات بهداشتی درمانی	طرح‌های تحقیقات/ فناوریانه مصوب که در سال ارزشیابی منجر به تغییر در وضعیت سلامت مردم شده است. مصادیق مربوطه شامل: - تغییر در شیوع یا بروز بیماری - یک مداخله بالینی جدید (مانند دارو یا روش درمان) - افزایش طول عمر - ایجاد روش پیشگیری از بیماری یا یک نشانگر سلامت - کاهش میزان مرگ و میر و.... - بهبود وضعیت سلامت بیماران با استفاده از روش‌های مختلف - تغییر شیوه یا ارائه خدمت - شناسایی خدمات جدید با بهبود خدمات جاری با تغییر فرآیندها - بهبود کیفیت، دسترسی پذیری، مقبولیت یا هزینه اثربخشی - اعمال قانون یا اقدامات تأمینی در ارائه خدمت - توقف شیوه ارائه خدمت غیرمؤثر - فناوری یا فرآیند ارائه خدمات بومی‌سازی شده	ارایه پژوهش/ مستند مبنی بر تغییر در: - شیوع یا بروز بیماری/ مداخله جدید بالینی/ افزایش طول عمر/ روش پیشگیری از بیماری یا نشانگر سلامت/ کاهش میزان مرگ و میر و... - ارائه مستندات مربوط به بهبود وضعیت سلامت مردم / تغییر شیوه یا ارائه خدمت / بهبود کیفیت، دسترسی پذیری، مقبولیت و ... / پاسخگویی به نیازهای خدمات سلامت/ اعمال قانون و کنترل اقدامات تأمینی / تغییرات شیوه‌های ارائه خدمت - گزارش رسمی کاهش مرگ، بستری، عوارض بیماری از منابع موثق

زیر محور	شاخص‌ها	مستندات مورد نیاز اثبات اثر
طرح‌های اثرگذار بر مولفه‌های اجتماعی سلامت	طرح‌های تحقیقاتی/ فناوریانه مصوب که منجر به ارتقاء مؤلفه‌های اجتماعی مؤثر بر سلامت در سال ارزشیابی گردد.	انجام پژوهش/ مستند مبنی بر تغییر در:
	مصادیق تغییر شامل:	- عوامل خطر
	- کاهش عوامل خطر و آسیب‌های اجتماعی	- مولفه‌های مؤثر بر سلامت
	- افزایش تامین عدالت در سلامت	- عدالت در سلامت
	- بهبود طراحی یا اجرای خط مشی‌ها یا قوانین زیست محیطی	- طراحی و اجرای خط‌مشی و قوانین زیست محیطی
	- مدیریت یا حفاظت از منابع طبیعی مانند انرژی، آب و غذا	- حفاظت از منابع طبیعی
	- تغییر یا اصلاح شیوه مدیریت یک ریسک یا خطر زیست محیطی	- شیوه‌های مدیریت منابع طبیعی
	- بهبود محیط زیست از طریق معرفی یک محصول، فرآیند یا خدمت جدید؛ فرآیند یا خدمت موجود؛ یا بهبود خط مشی‌ها و شیوه‌های مدیریتی	- آسیب‌های اجتماعی
	- تغییر عوامل محیطی مانند کاهش آلاینده‌های محیطی	- خدمات سلامت محور فرهنگی
	- افزایش امنیت غذایی	- مدیریت ریسک محیطی
	- افزایش سواد سلامت	- امنیت غذایی
	- کاهش مخاطرات شغلی	- کیفیت زندگی
	- افزایش آگاهی عمومی درخصوص خطرات بهداشتی، پیشگیری از بیماری‌ها	- سواد سلامت
	- پاسخ به نیازهای خدمات سلامت با درک نیازهای ناشی از تفاوت‌های فرهنگی، زبانی، قومی، مذهبی، اقلیت‌های زبانی، جامعه مهاجران	- آگاهی عمومی
	- کاهش یا جایگزینی استفاده از حیوانات آزمایشگاهی	- سلامت مهاجران، اقلیت‌ها
	- ارتقاء کیفیت زندگی	- مخاطرات شغلی
	- بهبود شاخص سلامت عمومی یا رفاه اجتماعی	- تاب‌آوری سلامت
	- ارتقاء تاب‌آوری نظام سلامت در برابر بحران‌ها	

زیر محور	شاخص‌ها	مستندات مورد نیاز اثبات اثر
طرح‌های اثرگذار بر اقتصاد و تولید	طرح‌های تحقیقاتی/فناورانه مصوب که منجر به تغییر در اقتصاد، تولید و کسب و کار در سال ارزشیابی گردد. مصادیق تغییر شامل:	مستندات مربوط به:
	- بهبود کیفیت زندگی تحت تأثیر یک محصول/فرآیند جدید	- بهبود کیفیت زندگی تحت تأثیر یک محصول یا فرآیند جدید
	- افزایش ورود گردشگران درمانی به کشور	- افزایش ورود گردشگران درمانی
	- کاهش هزینه درمان، بهداشت و مراقبت‌های بهداشتی درمانی	- کاهش هزینه درمان، بهداشت و مراقبت‌های بهداشتی درمانی
	- بهبود دسترسی به فرصت‌های مالی	- ایجاد مسیرهای جدید و به روز در اقتصاد و تولید
	- افزایش یا جهش کمیت یا کیفیت تولید و یا کاهش ضایعات	- ارتقاء بهره‌وری و کارایی استفاده از منابع
	- ایجاد مسیرهای جدید برای نوآوری در سطح بین‌المللی و تأثیر در بازار	- افزایش ظرفیت تولید یا کیفیت محصول
	- ارتقاء بهره‌وری و کارایی استفاده از منابع	- تغییر روش‌های مدیریت در کسب و کار/استقرار روش‌های نوین مدیریت
	- رشد تولید، تولید کارآمد، بهبود کیفیت محصولات	- افزایش تعداد نیروی انسانی شاغل در حیطه مورد پژوهش
	- تغییر روش‌های مدیریت در کسب و کار	- کاهش زمان ارائه خدمت یا تولید
	- صرفه‌جویی اقتصادی	- کاهش ضایعات یا خطا
	- اشتغال‌زایی و بکارگیری نیروی انسانی	- قرارداد صادرات محصول تولید شده
		- ورود به بازار گردشگری درمانی یا افزایش تعداد بیماران غیرایرانی به بیمارستان‌های تابعه
		- دیجیتال‌سازی یا هوشمندسازی فرآیندها

تاریخ ایجاد اثر	- در بررسی طرح‌های تحقیقاتی/فناوری اثرگذار، تاریخ تصویب یا خاتمه طرح، محدودیت زمانی نداشته و تنها تاریخ مستندات ایجاد اثر می‌بایست مربوط به سال ارزشیابی می‌باشد.
امتیازدهی	- سقف امتیاز محور اثرگذاری ۵۰۰ می‌باشد. به ایجاد اثر در سطح دانشگاه/ شهرستان تا سقف ۲۰ امتیاز، در سطح استان تا سقف ۵۰ امتیاز، در سطح ملی تا سقف ۱۰۰ و در سطح بین‌المللی تا سقف ۱۲۰ امتیاز تعلق می‌گیرد. - سقف امتیاز ۵۰۰ جهت محور اثرگذاری در صورتی به مرکز تحقیقات تخصیص داده می‌شود، که مرکز تحقیقات از مجموع دو طرح ارائه شده طبق نظر کمیته داوری، سقف امتیاز ۲۰۰ را دریافت کرده باشد. - در ارتباط با طرح‌های تحقیقاتی اثرگذار مشترک (مشترک بین دو یا بیش از دو مرکز تحقیقات)، امتیاز طرح بر اساس میزان مشارکت ادعا شده/ نامه معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه محاسبه خواهد شد. - با احتساب این محور، حداکثر امتیاز کسب شده توسط مراکز با فعالیت بیش از ۱۰ سال، ۲۰۰۰ امتیاز می‌باشد. - حداکثر امتیاز کل کسب شده توسط مراکز تحقیقات یک تا ۱۰ سال سابقه فعالیت بدون احتساب محور اثرگذاری، مقدار ۱۵۰۰ امتیاز بوده، که در صورت پذیرش یک طرح اثرگذار، امتیاز دریافتی طرح مورد نظر به امتیاز کل دریافتی مرکز تحقیقات اضافه خواهد شد. - برای مراکز تحقیقات دارای بیش از ۱۰ سال فعالیت، ارائه دو طرح تحقیقاتی اثرگذار، الزامی می‌باشد. - درخصوص مراکز تحقیقات با سابقه فعالیت یک تا ۱۰ سال، تنها ارائه یک طرح اثرگذار امکان‌پذیر می‌باشد.
مستندات الزامی	در تمامی سطوح اثرگذاری، رایحه مستندات ذیل الزامی می‌باشد: - پروپوزال طرح تحقیقاتی/ فناوری - مصوبه شورای پژوهشی/ شورای فناوری/ دفتر ارتباط با صنعت و یا سایر مراجع ذیصلاح - گزارش نهایی یا پیشرفت کار طرح تحقیقاتی/ فناوری - تکمیل چکیده طرح تحقیقاتی در سامانه جامع ارزشیابی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقات - تکمیل اظهارنامه ایجاد اثر در سامانه جامع ارزشیابی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقات

۱. سند نقشه جامع علمی کشور ۱۳۸۹
۲. نقشه جامع علمی سلامت: وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی؛ ۱۳۹۰
۳. سیاست های کلی علم و فناوری ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری ۱۳۹۳
۴. سیاست های کلی سلامت ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری ۱۳۹۳
۵. قانون برنامه هفتم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۳ تا ۱۴۰۷)
۶. انتخاب و به کارگیری شاخص های ارزیابی علم، فناوری و نوآوری، مهدیه فراز کیش، نسرین دسترنج، فصلنامه علمی پژوهشی سیاست علم و فناوری، سال یازدهم، شماره ۲ تابستان ۱۳۹۸

7. UK REF: Examples of impacts and indicators, 'Panel criteria and working methods 2019'

[https://www.ucd.ie/impacttoolkit/t4media/Impact%20examples%20and%20indicators%20\(REF\)](https://www.ucd.ie/impacttoolkit/t4media/Impact%20examples%20and%20indicators%20(REF))